

Analyysia Steve Jordanin rumpujensoitosta shuffle-tyylisissä kappaleissa

Pop/jazzmusiikin koulutusohjelma
Pedagogin suntautumisvaihtoehto
Opinnäytetyö
2.5.2011
Juha Räsänen

TIIVISTELMÄSIVU

Koulutusohjelma Pop/jazzmusiikin koulutusohjelma		Suuntautumisvaihtoehto Pop/jazz –musiikkipedagogin suuntautumisvaihtoehto
Tekijä Räsänen Juha		
Työn nimi Analyysia Steve Jordanin rumpujensoitosta shuffle-tyylisissä kappaleissa		
Työn ohjaaja/ohjaajat Jukka Väisänen & Tomi Salesvuo		
Työn laji Opinnäytetyö	Aika 3.5.2011	Numeroidut sivut + liitteiden sivut 24 + 1 + 1 Cd-levy
<p>TIIVISTELMÄ</p> <p>Tämä opinnäytetyö käsittelee rumpalia nimeltä Steve Jordan ja erityisesti hänen rumpujensoittoaan shuffle-tyylisissä kappaleissa. Steve Jordan on yksi maailman työllistetyimmistä ja arvostetuimmista muusikoista. Opinnäytetyön tarkoituksena on ollut selvittää Jordanin musiikillisia ja soundillisia ratkaisuja kolmessa erilaisessa shuffle-tyylisessä musiikkikappaleessa.</p> <p>Kappaleita analysoitaessa tehtiin huomioita Steve Jordanin monipuolisesta ja avarasta suhtautumisesta musiikkiin. Kappaleet löytyvät kolmelta eri levyltä ja levyt on äänitetty eri vuosikymmeninä. Kappaleiden äänitysten eri ajankohdat ja kokoonpanojen erot huomioitiin analyysia tehdessä. Jordanin käyttämien eri laitteistojen vaikutukset ovat myös olleet tutkimuksen kohteena.</p> <p>Tutkimuskysymykset ovat: (1) Kuka on Steve Jordan? (2) Minkälaisia komppeja Jordan soittaa analysoitavaksi valituilla kappaleilla? (3) Minkälaisia soundeja Jordan on käyttänyt kappaleiden toteutuksissa? (4) Kuinka Jordan on kehittynyt uransa aikana? (5) Kuinka Jordanin soitto on vaikuttanut minuun muusikkona ja rumpalina?</p> <p>Kappaleita kuunneltiin tarkasti ja kuulokuvasta tehtiin nuotinnokset. Ne helpottavat lukijaa ymmärtämään opinnäytetyötä paremmin. Apuna tutkimuksessa käytettiin rumpualan lehtiä lukien haastatteluita Jordanista. Internetistä löytyvät videot Jordanin soitosta ovat syventäneet opinnäytetyön tuloksia ja Pohdinta-osiota.</p> <p>Jordan toimii rumpujensoiton ohella myös musiikintuottajana. Tuottajana toimiminen on selvästi vaikuttanut Jordanin soittoon paljon. Myös Jordanin multi-instrumentalismin vaikutus hänen soittoonsa on ollut hyvin suuri. Opinnäytetyössä tehtiin havaintoja ja päätelmiä Jordanin musiikillisesta kehityksestä.</p> <p>Tärkeä asia opinnäytetyössä on Jordanin vaikutus minun musiikilliseen kasvuuni. Koska Jordan on monipuolinen ja lahjakas muusikko, olen seurannut hänen uraansa jo vuosien ajan. Pohdin hänen vaikutusta minuun opinnäytetyön Pohdinta-osiassa.</p>		
Teos/Esitys/Produktio Analyysia Steve Jordanin rumpujensoitosta shuffle-tyylisissä kappaleissa		
Säilytyspaikka Metropolian kulttuurialan kirjastopalvelut, Aralis -kirjastokeskus		
Avainsanat Steve Jordan, shuffle-komppi, rummut,		

Degree Programme in Department of Pop/Jazz Music		Specialisation Music Education/ Bachelor of Music
Author Juha Räsänen		
Title Analysis of Steve Jordan`s Drum Comping in Three Different Shuffle Grooves		
Tutor(s) Jukka Väisänen, M.Mus. Tomi Salesvuo, M.Mus.		
Type of Work Thesis	Date 18.5.2011	Number of pages + appendices 24 + 1 + 1 x CD
<p>The goal of my thesis was to analyse shuffle grooves which were played by Steve Jordan. I investigated three different shuffles from three different bands. The tunes that I analysed range from 1970`s to 2008. The main goal was to find out how Jordan played the grooves, how he varied his comping in different bands and why Jordan sounds unique.</p> <p>The methods I used in this thesis were: listened to the tunes, transcribed the drumparts into notes, analysed the transcriptions and made conclusions of them. Within the recordings Jordan`s drumgear has obviously evolved and changed and that has also been under surveillance.</p> <p>The important survey questions were: 1) Who is Steve Jordan? 2) What kind of grooves he plays in the songs? 3) What kind of drumsounds he uses or produces in the songs? 4) How has he evolved during his career? 5) What has been the impact of Jordan on me and my playing?</p> <p>The tunes that were analysed were listened very carefully and the drum grooves were transcribed into notes. The tunes can be listened from the cd that is as an attachment. Drum magazines were read and live footage videos from Youtube have also widened my view on the subject.</p> <p>Through my thesis I have learnt much about Steve Jordan. One of the most important things in this study is Steve Jordan`s impact on me and to my musical growth. I`ll explain that in the last section of my thesis. In the last section I also enlighten my opinions towards music and drum playing.</p>		
Work / Performance / Project Analysis of Steve Jordan`s Drum Comping in Three Different Shuffle Grooves		
Place of Storage Stadia Resource Library for Arts and Culture, Aralis Library and Information Centre		
Keywords Drums, shuffle groove, Steve Jordan		

Sisälllys

1	Johdanto.....	2
1.1	Työn tavoitteet.....	3
1.2	Työtapa.....	3
1.3	Keskeisiä käsitteitä.....	3
1.4	Rumpunotaatio.....	4
2	Shufflen historiaa.....	5
3	Steve Jordanin biografia.....	7
4	Kappaleiden analysointi.....	8
4.1	Analyysi kappaleesta Flip, Flop & Fly.....	8
4.2	Soundianalyysi kappaleesta Flip, Flop & Fly.....	9
4.3	Flip, Flop & Fly -kappaleen kompit.....	10
4.4	Analyysi kappaleesta Walk Between the Raindrops.....	11
4.5	Soundianalyysi kappaleesta Walk Between the Raindrops.....	12
4.6	Walk Between the Raindrops -kappaleen kompit.....	12
4.7	Analyysi kappaleesta Everyday I Have the Blues.....	13
4.8	Soundianalyysi kappaleesta Everyday I Have the Blues.....	14
4.9	Everyday I Have the Blues -kappaleen kompit ja fillejä.....	15
5	Pohdinta.....	16
5.1	Jordanin vaikutus omaan soittooni.....	18
	Lähteet.....	21
	Liitteet.....	24

1 Johdanto

Joillakin muusikoilla on selkeästi oma soundinsa ja heidän soittonsa tunnistaa heti. Rumpali Steve Jordan (Kuvio 1.) on yksi heistä. Hänen vahva ja kappaleisiin täydellisesti sopiva rumpujensoittonsa on tehnyt hänestä kysytyn soittajan ja tuottajan ympäri maailmaa. Hänen monipuolinen näkemyksensä musiikkiin on varmasti hänen suurin ja samalla tärkein käyntikorttinsa musiikin alati muuttuvalla kentällä. Jordanin äärimmäisen musikaalista soittoa kuullaan monella maailman myydyimmällä äänitteellä.

Kuvio 1. Steve Jordan (Vic Firth 2011, [www](http://www.vicfirth.com)).

1.1 Työn tavoitteet

Analysoin opinnäytetyössäni rumpali Steve Jordanin soittotyyliä ja soundeja. Tarkastelen erityisesti shuffle-komppeja hänen uransa eri vaiheilta. Analysoitavaksi olen valinnut kolme kappaletta, joilla Jordan soittaa kussakin eri kokoonpanon kanssa. Näiden kolmen kappaleen perusteella teen päätelmiä hänen soittonsa kehittymisestä ensimmäisen ja viimeisen albumin ilmestymisen välillä. Pyrin esittelemään myös Jordanin kehitystä ja innovatiivista luovuutta keskenään täysin erilaisten kokoonpanojen kanssa. Tarkastelen myös Jordanin käyttämän laitteiston vaikutusta hänen rumpusoundeihinsa.

1.2 Työtapa

Tutkin kolmea Jordanin soittamaa shuffle-tyylistä kappaletta kuunnellen ja nuotintaen niiden rumpukompit. Lisäksi käytän apunani internetistä löytyviä videoita haastatteluista ja live-esiintymisistä, jotka syventävät työni eri osa-alueita. Tutkin myös rumpualan lehtiä ja kirjallisuutta saadakseni mahdollisimman laajan ja monipuolisen kuvan Jordanista.

Myös Jordanin *The Groove Is Here* -dvd on tärkeä tiedonlähde työssäni. Sen perusteella teen havaintoja hänen soittobalanssistaan ja -tekniikastaan. Liitän työhöni kappaleista myös ääninäytteet, jotka ovat välttämättömiä opinnäytetyöni ymmärtämiseen. (Liite 1.) Työni loppupuolella olevassa Pohdinta-osiossa kerron Jordanin vaikutuksesta omaan rumpujensoittooni.

1.3 Keskeisiä käsitteitä

Käytän opinnäytetyössäni paljon musiikkitermistöä, joten koen tarpeelliseksi listata ja selittää muutamia termejä kaikille lukijoille helpommin ymmärrettäviksi.

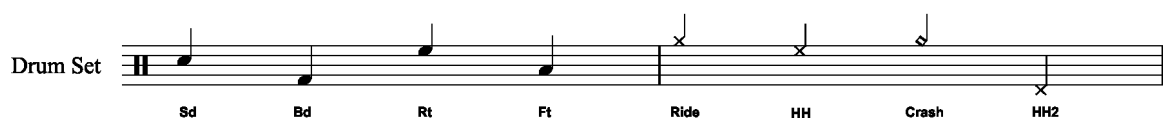
Attack	iskusta syttyvä ääni, perkussiivinen lyhyt isku
Backbeat	Rumpukompissa virvelillä soitettavat 2- ja 4-iskut
Botne	rummusta kuuluva, matalia taajuuksia sisältävä ääni
Demppaus	rumpujen sointia lyhennetään esimerkiksi teipillä
Fraseeraus	rytmin ja painotusten muuntelua ja tulkintaa
Ghostnote	hiljainen lyönti rumpuun
Groove	tarkoittaa tässä tapauksessa rumpukomppia
Kolmimuunteisuus	triolipohjainen fraseeraus
Komppi	rumpusetin eri osia soittamalla aikaansaatu rytminen kudos
Kompressointi	äänisignaalin dynaamisen alueen kaventamista
Soundi	tarkoittaa työssäni ääntä rummusta, rumpusetistä tai kokonaisen kappaleen kuulokuvaa. Mainitsen aina mistä milloinkin on kyse.
Time-käsitys	tarkoitetaan soittajan kykyä ja taitoa sijoittaa ja suhteuttaa oma soittonsa vallitsevaan pulssiin
Transkriptointi	nuotintamista levyltä kuunneltuna

1.4 Rumpunotaatio

Koska kaikille lukijoille ei välttämättä ole selvää, kuinka rumpusetti nuotinnetaan viivastolle, näen tarpeelliseksi esittää rumpunotaation (Kuvio 2.) omana kappaleenaan.

Snare Drum (Sd)	Virvelirumpu
Bass Drum (Bd)	Bassorumpu

Rack Tom (Rt)	Pikku tom-tom
Floor Tom (Ft)	Lattia tom-tom
Ride Cymbal (Ride)	Ride-symbaali
Crash Cymbal (Crash)	Crash-symbaali
Hi-Hat (HH)	Hi-Hat symbaalit
Hi-Hat 2 (HH2)	Hi-hat jalalla

Kuvio 2. Rumpunotaatio. Nuotinos Juha Räsänen.

2 Shufflen historiaa

Opinnäytetyöni liitteenä olevat ääninäytteet shufflekompeista ovat oleellinen osa tämän luvun sisältöä.

On hyvin mielenkiintoista huomata, kuinka nykypopmusiikin syntymiseen ovat vaikuttaneet monet merkittävät maailmanhistorian vaiheet. Afrikkalaisen musiikin rytmikka on nykyaikaisen populaarimusiikin pohja ja perusta. Afrikasta Amerikkaan myydyt orjat toivat mukanaan omat traditionsa: peltolaulut, hengelliset laulut (negrospirituaalit) ja kutsulaulut olivat heidän tapansa kommunikoida ja purkaa tuntojaan. Bluesmusiikki on saanut alkunsa näistä traditioista. Sanat, melodiat, kysymys ja vastaus-kaava ovat bluesmusiikin länsiafrikkalaisia juuria, jotka ovat kuultavissa vielä nykypäivänkin popmusiikin eri tyyliuunnissa. Blues perustuu afrikkalaiseen rytmikkaan, jossa esiintyy paljon polyrytmikkaa. *Polyrytmistä puhutaan, kun samassa tahtilajissa esiintyy erilaisia rytmikuvioita, joiden aksentit osuvat eri tahdinosille* (Padilla 2000, 20). Toisin sanoen kaksi eri rytmiä muodostavat rytmisen kudoksen. Hemiola (Kuvio 3.) on

tällainen rytmien kuvio, jossa kaksi- ja kolmijakoiset rytmit esiintyvät päällekkäin. Shuffle polveutuu tästä rytmisestä kudoksesta.

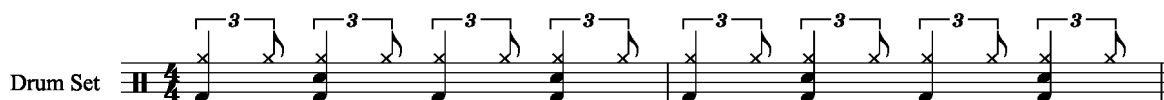
Kuvio 3. Hemiola. Nuotinos Juha Räsänen.

Tultaessa 1930-luvulle blues kehittyi tansittavampaan ja suurelle yleisölle helpompaan muotoon, swingmusiikiksi. Swing-aikakausi (1935-1945) oli suurten tanssibändien aikaa, jolloin mm. rumpusetti kehittyi nykyiseen muotoonsa. Swingrumpaleiden soittamat neljäsovat bassorummulla, 2- ja 4-iskut virvelillä ja jazzride-kuvio komppisymbaaliin muodostivat kompin, joka on ollut perustana kaikille nykyaikaisille populaarimusiikissa käytetyille kompeille (Kuvio 4).

Kuvio 4. Swingkomppi. Nuotinos Juha Räsänen.

Länsimaalaisessa rytmimusiikissa shufflerytmi muodostuu kahdeksasosatrioliryhmästä, jossa ryhmän keskimäinen trioli jätetään soittamatta. Tällöin rytmistä muodostuu shuffle (Kuvio 5).

Kuvio 5. Shufflekomppi. Nuotinos Juha Räsänen.

3 Steve Jordanin biografia

Tässä luvussa kerron Steve Jordanista valottaen hänen taustansa ja hänen elämänsä tärkeitä vaiheita.

Steve Jordan on amerikkalainen tuottaja-muusikko, joka syntyi 14. tammikuuta 1957 New Yorkin Bronxissa. Jordan aloitti rumpujensoiton 8-vuotiaana ja instrumenttivalikoima karttui iän myötä: lukioikäisenä mukaan tulivat klassiset lyömäsoittimet ja pasuuna, myöhemmin vielä kitara ja basso. Kitara ja basso ovat edelleen aktiivisesti Jordanin soitinrepertuaarissa. Jordanin ollessa vasta 18-vuotias, hän pääsi rumpaliksi Stevie Wonderin bändiin. Vuonna 1975 Jordan siirtyi Wonderin bändistä suosittuun amerikkalaiseen talk shown Saturday Night Liven house bändin rumpaliksi. SNL:stä Jordan liittyi *Blues Brothers* -bändiin, jonka kanssa Jordan nauhoitti kaksi livelevyä, vuosina 1978 ja vuonna 1980. Lahjakkaan Jordanin kysyntä ei osoittanut hiipumisen merkkejä ja hänet palkattiin toisen suosittuun talk show:n house bandiin, tällä kertaa kyseessä Late Night With David Letterman.

Jordan on tehnyt studiomuusikon töitä koko uransa ajan, minkä lisäksi hän on ollut tuottamassa useita aikamme hienoimpia levyjä. Tuottajana Steve Jordan on voittanut kaksi kansainvälisestikin arvostettua Grammy-palkintoa yhteistyöstään kitaristi Robert Crayn kanssa ja toisen John Mayerin kanssa. Monitaituri Jordan ei ole tyytynyt ainoastaan tuottamiseen ja soittamiseen, vaan on myös kirjoittanut kappaleita yhteistyössä muiden artistien kanssa heidän levyilleen. Jordanin yhteistyökumppaneita ovat mm. James Taylor, Alicia Keys, Donald Fagen, Keith Richards, Eric Clapton ja viimeisimpänä John Mayer, jonka Grammy-palkitun levyn *Continuum* (2006, Columbia Records) Jordan on tuottanut yhdessä Mayerin kanssa. Jordan myös soittaa kyseisellä levyllä ja todellisen suursuosionsa Jordan saavuttikin juuri John Mayerin kanssa. Tällä hetkellä Jordan soittaa Mayerin triokokoonpanossa ja tuottaa ja johtaa omaa bändiään The Verbs yhdessä vaimonsa Meegan Vossin kanssa. Hän toimi amerikkalaisen Emmy-gaalan musiikillisena johtajana vuonna 2010.

Esikuvikseen Jordan on maininnut haastatteluissa (Dawson 2010, www; Amendola 2005, www) jazzrumpalilegendat, kuten Philly Joe Jonesin, Jack DeJohnetten ja Kenny Clarken. Funk -ja soulmusiikin puolelta suuriksi vaikuttajikseen hän mainitsee Motown-levy-yhtiön studiorumpalit Benny Benjaminin, Richard "Pistol" Allenin ja Uriel Jonesin. Stax -levy-yhtiön studiorumpalit Al Jackson ja Roger Hawkins ovat olleet myös tärkeitä innoittajia hänelle vuosien saatossa. James Brownin rumpalit John "Jabo" Starks ja Clyde Stubblefield ovat myös kuultavissa hänen soitossaan. Jordanin mielestä hyvät groovet ovat ajattomia ja kaikkien hänen esikuviansa lailla hän pyrki soittamaan ja keksimään kompeja, jotka kestävät ajan kulumista (Micallef 2005, www). The Beatles yhtyeen rumpali Ringo Starrin Jordan nimeää myös yhdeksi tärkeimmäksi esikuvakseen.

4 Kappaleiden analysointi

Tässä luvussa analysoin Jordanin soittamat kolme kappaletta. Olen jakanut kappaleet kolmeen osaan:

- yleisanalyysi, jossa kerron kappaleesta yleisesti
- soundianalyysi, joka sisältää rumpusoundianalyysia ja yleissoundianalyysia
- viimeisenä olen nuotintanut kappaleiden päägroovet eli rumpukompit

4.1 Analyysi kappaleesta *Flip, Flop & Fly*

Rhythm & Blues -bändi The Blues Brothersien *Briefcase Full of Blues* -levy on äänitetty bändin Pohjois-Amerikan kiertueella vuonna 1978. Levy on osittain livelevy, jonka musiikki koostuu vanhoista soul ja rock´n roll -klassikoista. *Flip, Flop & Fly* on jump-tyylin blues -kappale. Jump bluesin juuret ajoittuvat 1940-luvulle, jolloin swingmusiikki eli kulta-aikaansa. Jump blues on nopeaa, big bandia pienemmällä kokoonpanolla soitettua uptempo shufflea. Jump-bändien kokoonpanot olivat samanlaisia kuin The Blues

Brothersien kokoonpano: komppiryhmä, altto- ja tenorisaksofoni, trumpetti ja pasuuna. *Flip, Flop & Fly* -kappaleen shufflekomppi ja "ajo" oli jotain, mitä en ollut ennen kuullut. Kappale suorastaan räjäytti tajuntani ensikuulemalta ja monta kertaa sen jälkeenkin. Kappaleen A-osan komppi on virvelishufflea, jonka Jordan soittaa kuin taitavasti rytmiä manapuloiden, saaden triolit kuulostamaan melkein 16-osilta. Basisti Donald "Duck" Dunnin soittamat melkein tasajakoiset 8-osat tekevät kappaleesta entistäkin mielenkiintoisemman. Soittotapaa, jossa rumpali soittaa shufflea ja joku tai kaikki muut soittavat tasajakoista rytmiä päälle, voi kuulla esim. Chuck Berryn *Johnny B. Goode* (julk.-58) -kappaleessa (2000, Motown Records). Siinä rumpali soittaa shufflekomppia mutta kitarat soittavat tasaisia 8-osia.

Flip, Flop & Fly -kappaleen A-osassa Jordan soittaa bassorummulla neljäsosia, antamatta yhtään periksi tiessä. Bassorumpu vie kappaletta eteenpäin höyryveturimaisesti, jopa hieman edistäen tempoa eli kiilaten. B-osassa Jordan siirtää neljäsosat ridesymbaalille, soittaen bassorummulla shuffle-rytmiä jättäen 2- ja 4-iskut soittamatta. Vasen käsi soittaa shuffle-rytmiä aksentoiden 2- ja 4-iskut. Vaikka rumpukomppi on ns. täynnä eli kompissa on paljon soitettavaa, sen osaset toimivat hienosti yhteen. Tämä komppi, yhdistettynä muun komppiryhmän toimintaan, saa kappaleen svengaamaan ja soimaan mielestäni erittäin mainiosti.

4.2 Soundianalyysi kappaleesta *Flip, Flop & Fly*

Flip, Flop & Fly -kappaleessa huomaa selkeästi 70- ja 80-lukujen vaikutuksen rumpusoundeihin. Koska kyseessä on livelevy, ovat rumpusoundit koko ajan samat. Tuolloin Jordan ei vielä vaihtanut virveliä live-tilanteessa, toisin kuin esim. James Taylorin live-dvd:llä *Live at the Beacon Theater* ja John Mayerin live-dvd:llä *Where the Light Is*. Tässä kappaleessa rummut eivät kuulosta niin persoonallisilta kuin muissa analysoimissani kappaleissa. *Flip, Flop & Fly*:ssa Jordan soittaa metallivirvelillä ja virvelisoundi on dempattu ja melko kireä. Jordan on teipannut virvelinsä lyöntikalvon vetämällä teipin sen yläreunaan. Bassorummun etukalvossa on keskellä iso reikä, jolloin bassorumpu ei soi juuri yhtään. Virvelisoundi ja bassorummun dempattu soundi sopivat

hienosti yhteen. Tom-tomeissa Jordan käyttää tällä levyllä paksuja, pinstripe-mallisia kalvoja. Pinstripe-kalvot ovat kaksikerroskalvoja, jotka tuottavat jo itsellään dempatun ja kontrolloidun äänen. Näkemieni videoiden perusteella Jordan soittaa Yamahan rumpusetiä, jonka koot ovat 20-tuumainen bassorumpu, 12- ja 16-tuumaiset tom-tomit ja 14-tuumainen virveli. Tom-tomeissa ei ole alakalvoja, jolloin tomien soundi on aikakaudelle tyypillinen lyhytsointinen, josta usein kuulee myös nimitystä pahvinen.

Live-tallenteista (Youtube-video 2007, www) on mielenkiintoista huomata symbaalien korkeudenmuutos Jordanin rumpusetissä; mm. Pohjois-Amerikan kiertueella ne ovat huomattavasti korkeammalla kuin joillain myöhemmillä keikoilla. Symbaalit, joita hän käyttää, ovat pienituumaisia ja ohuita (16" ja 18"- crash-symbaalit, ride-symbaali 20" ja hi-hat-symbaalit 14"). Rumpusetin kokonaissoundi on mielestäni kuitenkin kappaleisiin hyvin sopiva: kuiva eli dempattu ja kontrolloitu. Hänen soittotyyliinsäkin *Flip, Flop & Fly*-kappaleessa on todella tiukka ja eteenpäin vievä. Kompin time-feel on mielestäni "on the edge", joka tarkoittaa, että Jordan soittaa rumpuja iskujen eteen. Vaikka *Flip, Flop & Fly*:n rumpukomppi on ihailtavan periksi antamatonta ja rullaavaa, on Jordan silti sanonut, että soittaisi levyn kompit täysin eritavalla nykyään. (Micallef 2005, www.)

4.3 *Flip, Flop & Fly* -kappaleen kompit

Tässä osiossa olen nuotintanut *Flip, Flop & Fly* -kappaleen kompit. Ensimmäisenä kappaleen intro ja samalla A-osan komppi.

Vaihtoehtoinen käsijärjestys

♩ = 184

R L R L R L R L R L R L R L R L R R L L R R L L R R L L R L R L

Drum Set

Kuvio 6. *Flip, Flop & Fly* -kappaleen intron ja A-osan kompit. Nuotinos Juha Räsänen.

♩ = 184

Drum Set

Kuvio 7. *Flip, Flop & Fly* -kappaleen B-osan komppi. Nuotinos Juha Räsänen.

4.4 Analyysi kappaleesta *Walk Between the Raindrops*

Toinen Steve Jordanin shuffle-tyylin esimerkeistä on Donald Fagenin levyltä *Nightfly* kappale *Walk Between the Raindrops*. Vuonna 1982 julkaistu *Nightfly* on Fagenin ensimmäinen soololevy ja Steve Jordan soittaa vain tässä kyseisessä medium tempoisessa shuffle-kappaleessa. Kiinnostuin siitä aikanaan sen rytmiraidan monipuolisuuden takia. Kappaleen rumpuraidan tukena ja samalla suurella roolissa on ohjelmoitu shaker- tai cabasa-soundi, joka soittaa 8-osa trioleita koko kappaleen ajan. Jordan soittaa pääasiassa koko kappaleen ajan ride-symbaaliin 4-osia soittaen vain muutaman shuffle-kuvion ridelle. Ride-symbaalin variointi on mielestäni jollain tapaa epäloogista, joten oletan sen olevan äänitetty jälkepäin. Tämä luo mielestäni elävyyttä ja vaihtelua rytmiraitaan. Bassolinja on tuplattu keyboardilla, joka rullaa mukavasti koko kappaleen ajan. Kitara keskittyy pienten fillien soittamiseen, joka jättää bassolle, keyboardille ja rummuille hyvin tilaa ilmentää shufflerytimiä.

Jordanin vähäeleinen komppaus jättää kappaleen ilmavan ja avoimen kuuloiseksi. Hän soittaa shuffle-rytmiä vuorokäsin virveliin. Jordanin vasen käsi soittaa pienen ghost-lyönnin, tässä tapauksessa ruff-lyönnin, juuri ennen backbeattia, mikä tuo pienen mutta maukkaan efektin kappaleeseen. Ruff-lyönti on päälyöntiä edeltävä tuplalyönti, joka soitetaan eri kädellä kuin päälyönti. Tämäkin tukee huomiotani ride-symbaalin äänityksestä jälkikäteen. Bassorummun iskut Jordan soittaa 1-iskulle, 2-iskun viimeiselle 8-osa triolille ja 3-iskulle. Bassorumpu soittaa samaa kuviota koko kappaleen ajan luoden stabiilin pohjan kappaleelle.

Ensimmäisen A-osan ja soolon lopussa kappaleessa on hauskat breikit, jotka Jordan soittaa crash-symbaaliin sammuttaen ensimmäisen 4-iskun viimeiselle 8-triolille ja jälkimmäisen ensimmäiselle iskulle. Mielestäni nämä ovat Donald Fagenin haluamia, tarkkaan mietittyjä lisämausteita. Donald Fagen on tunnetusti erittäin tarkka musiikistaan, joten Jordanin soittama komppi on yksi osa tarkkaan mietityssä kokonaisuudessa. Kappale

loppuu big band -tyyliseen tuttijakoon, jossa Jordan soittaa ensimmäisen ja ainoan kerran tom-tomeja pedaten iskut muulle bändille.

4.5 Soundianalyysi kappaleesta *Walk Between the Raindrops*

Walk Between the Raindrops eroaa toisista esimerkeistä siten, että Jordan soittaa vain levyn kyseisellä kappaleella. Kyseessä on siis sessiotilanne, joka tarkoittaa että Fagen on tilannut juuri Jordanin soittamaan shufflea. Rumpusoundit ovat todella kompressoituja ja kuivia; niissä ei ole kaikua eikä yhtään ylimääräistä sointia ja kappale kuulostaa jopa hieman kliiniseltä. 1980-luvulla rumpukoneet ja erilaiset ohjelmoidut soundit olivat pinnalla musiikkiteollisuudessa ja varsinkin Donald Fagen tuli tunnetuksi juuri tällaisesta tuotantotyylistä. Virvelisoundi on todella kuiva ja lyhytsointinen. Bassorummusta kuuluu pääasiassa sen attack, jolloin rumpu on sekä virvelin tavoin dempattu ja lyhytsointinen. Ride-symbaali on paksu, minkä voi päätellä symbaalin soundista. Kokonaisuudessaan symbaalisoundi on muutenkin kompressoitua kuuloinen. Tom-tom soundi on dempattu ja kompressoitu, jolloin rummuista kuulee pelkän attackin (lyöntiään).

Walk Between the Raindropsin time-feel on mielestäni todella "on the beat", joka tarkoittaa soittotapaa juuri iskulle, eikä yhtään sen eteen tai taakse. Jordanilla on käytössään niittisymbaali korostuksia varten. Niittisymbaali on nastoilla varustettu symbaali, jossa nastat antavat symbaalille suhisevan soundin. Jordan käyttää niittisymbaalia vain kolme kertaa kappaleen aikana. Keyboardsooloon tullessa niittisymbaalin isku soolon ensimmäiselle iskulle on ikään kuin lähtölaukaus lyhyelle mutta maukaalle soololle. Myös kappaleen viimeisen iskun Jordan soittaa niittisymbaaliin, mikä mielestäni jättää kappaleen hienosti "kellumaan" kliinisydestään huolimatta.

4.6 *Walk Between the Raindrops* -kappaleen kompit

Kappaleen komppi on yhden tahdin mittainen patterni, joka nuotinnettuna näyttää harvalta mutta ohjelmoitu 8-osatrioli shaker- tai cabasa-soundi tekee kompista todella täydenkuuloisen.

Kuvio 7. *Walk Between the Raindrops*. Nuotinos Juha Räsänen.

Kappaleen lopussa on hieno rumpufilli, jonka olen nuotintanut. Jordan petaa iskut muulle bändille big band -rumpalin tyyliin.

Kuvio 8. *Walk Between the Raindrops* -loppufilli. Nuotinos Juha Räsänen.

4.7 Analyysi kappaleesta *Everyday I Have the Blues*

Viimeisenä esimerkkinä Jordanin shufflen soitosta analysoin vuonna 2008 nauhoitettua *Everyday I Have the Blues* -kappaletta, joka löytyy John Mayerin dvd:ltä *Where the light is*. Kappale on vanha blues-standardi, jota on versioitu erittäin paljon sen julkaisuvuoden 1949 jälkeen. Koska John Mayer trion versio kappaleesta on hyvin kitarariffiveton, pyrkii Jordan soittamaan komppiaan kitaran mukaan. Kappale on shuffle, jonka triolit ja siten shufflerytmi on fraseerattu kulmikkaasti ja takakenoisesti. Tämä soittotapa saa kappaleen svengaamaan ja soimaan ilmeisesti.

Kappaleen alussa Jordan soittaa kapulan varrella ride-symbaalien reunaan. Lujaa soitettu komppi tuo introon hienon perustan, joka tukee Mayerin ja basisti Pino Palladinon komppausta mainiosti. Intron komppiin hienon lisän tuo up-beateilla eli triolin viimeisillä

kahdeksasosilla olevat hi-hat-polkaisut. Hän ajoittaa kiinnipolkaisun viimeiseen mahdolliseen hetkeen, joka tuo komppiin mahtavan svengin. Jordan soittaa A-osassa shufflea puoliavoimeen hi-hattiin jatkaen intron tunnelmaa eri elementillä soitettuna. Jordan soittaa hi-hatteihin kapulan varrella saaden niistä siten suuremman soundin, suurituumaiset hi-hatit antavat komppiin muutenkin leveyttä ja lämpöä. Introssa esitelty ride-komppaus jatkuu kovalla volyymillä Mayerin kitarasoolossa, jossa bassorumpu ja hi-hat soittavat neljäsosia.

Jordan soittaa yksinkertaisia fillejä soolon alla pitäen kappaleen koko ajan liikkeessä ja jännitteen yllä. Fillit ovat tom-tom/virveli- ja symbaali/virveli yhdistelmillä soitettuja triolicrescendoja solistin tukemiseksi. Fillit ja rumpukomppi muistuttavat minua Junior Walker & the All Starsin kappaleesta *How Sweet It Is (To Be Loved By You)* (Motown 1966). Siinä rumpali James Graves soittaa todella samanlaista groovea kuin Jordan 42 vuotta myöhemmin. Jordan tosin soittaa suuremmalla volyymillä johtuen konserttitilan suuruudesta, nykyisistä pa-laitteista ja yhtyeen soittotyylillä. Mielestäni trion yhtenäisen rytmikan perustana ovat sama time-käsitys ja samanlainen käsitys ääntenpituuksista. Ääntenpituudet ovat ratkaisevia seikkoja shuffletyylissä. Jos esimerkiksi basisti soittaa todella lyhyitä neljäsosia *Everyday I Have the Bluesin* kaltaisessa mediumtempoisessa kappaleessa, kuulostaa kappale hätäiseltä ja ohuelta. Kappaleen "runttaava" neljäsosapoljento vie kappaletta eteenpäin transsimaisella otteella.

4.8 Soundianalyysi kappaleesta *Everyday I Have the Blues*

Everyday I Have the Blues on uusi analysoimistani esimerkeistä. Koska kokoonpano on trio, Jordan soittaa melko paljon. Trio ammentaa mielestäni todella paljon Jimi Hendrixin ja Stevie Ray Vaughanin trio-kokoonpanojen soundimaailmasta. Mayerin trio on ikään kuin moderni ja päivitetty versio heidän trioistaan. Tässä esiintymisessä Jordanin Yamahan Maple Custom rumpusetissä on 24"-bassorumpu, joka on soundiltaan avoimintinen ja muhkea. Bassorummun lyöntikalvona hänellä on yksikerroskalvo, josta saa avoimemman ja soivemman soundin kuin kaksikerroskalvoista. 14-tuumaiseen

virvelirumpuun ja 12- ja 16-tuumaisiin tom-tomeihin hän on valinnut myös yksikerroskalvot, joista saa riittävän yläpäävoittoiset ja soivat soundit.

Tom-tomeissa on puuvanteet eikä niitä ole dempattu. Virvelissäkään hänellä ei ole demppausta, jolloin virveli "huutaa" eli siinä kuuluu kaikki virvelille ominaiset äänenvärit. Virvelirummussa on myös puuvanteet, jotka antavat iskuille lämpimän, mutta samalla aggressiivisen lyöntiään. Hänen symbaalinsa ovat suurituumaisia: hi-hat symbaalit ovat kaksi 17-tuumaista crash symbaalia, crash symbaalit 18- ja 20-tuumaiset ja ride symbaali 22-tuumaa. Symbaalien ollessa näin suurikokoisia hän saa laajemman ja alapäävoittoisemman soundin. Koko rumpusetin vire on melko korkea ja soiva, joka saa Jordanin rumpusetin kuulostamaan retrolta ja lämpimältä.

4.9 *Everyday I Have the Blues* -kappaleen kompit ja fillejä

Ensimmäisenä kappaleen Intron ja Soolon komppi. Suluissa olevat bassorummun iskut Jordan soittaa soolon alla.

Kuvio 9. *Everyday I Have The Blues*- kappaleen Intro ja soolo. Nuotinnos Juha Räsänen

Seuraavaksi A-osan komppi

Kuvio 10. *Everyday I Have the Blues* A-osa. Nuotinnos Juha Räsänen.

Viimeisenä olen nuotintanut A-osasta Sooloon johtavan fillin ja Soolosta teemaan johtavan fillin.

A-osasta Sooloon **Soolosta A-osaan**

The image shows a musical score for a drum set in 4/4 time. It is divided into two sections: 'A-osasta Sooloon' and 'Soolosta A-osaan'. The first section consists of four measures of triplets, each starting with an accent (>) and a '3' above the notes. The second section starts with a triplet of eighth notes, followed by a triplet of quarter notes, and ends with two more triplet measures of quarter notes.

Kuvio 11. Everyday I Have The Blues fillit. Nuotinos Juha Räsänen

5 Pohdinta

Opinnäytetyöni tavoitteena oli tutkia Steve Jordanin shufflekomppausta ja syventyä siihen kuunteluanalyysin ja tekemieni transkriptioiden avulla.

Kaikki shufflet joita olen analysoinut, kertovat paljon Jordanin musikaalisuudesta. Jordanin nuorena soittama nopeatempoinen *Flip, Flop & Fly* on kiihkeää ja ehkä jopa kiilaavaa shufflea, jossa kuulee Jordanin silloista soittotyyliä. Jordan on kertonut pitävänsä Booker T & the MG´s bändin rumpalia Al Jacksonia yhtenä suurimmista esikuvistaan. Vaikka Jordan oli inspiroitunut Al Jacksonin soitosta, hänen oma tyylinsä oli tuolloin vielä kaukana esikuvastaan. 1970-luvulla Jordan soitti paljon fuusiotyylin musiikkia, jossa sekoittuvat jazz-, rock-, latin-, ja funkmusiikkityylit. Fuusiomusiikissa rumpali reagoi soitollaan musiikkiin aksentoiden tai ilmentäen alijakoja ghost-lyöntien ja erilaisten rytmisten jännitteiden avulla. Näen fuusiomusiikin olevan syy Jordanin shufflekompin energiseen ja jopa hätäiseen komppaukseen.

Walk Between the Raindrops on selkeästi kurinalaisin ja myös mietityin analysoimistani esimerkeistä. Donald Fagenin tuottama kappale ei ”rönsyile” samalla tavalla kuin esimerkiksi John Mayerin trion esittämä kappale. Livetilanteessa kappaleet

kuulostavat eläväisemmiltä kuin studiotilanteessa äänitetyt kappaleet. *Walk Between the Raindrops* on genrensä puitteissa loppuunhiottu tuote, kun taas toisista kappaleista kuuluu livetilanteen soitonilon ja riemun. Donald Fagenin mukaan (Micallef, 2006 www) kappale syntyi Jordanin soittaman kompian päälle. Kappaleen komppimaailmassa on mielestäni melko paljon samaa tunnelmaa, kuin *Flip, Flop & Fly* -kappaleessa. Molemmissa komppi on "täynnä" eli komppimielessä kappaleiden kompeissa on monia elementtejä, jotka täyttävät kuulokuvan. *Walk Between the Raindropsin* shuffle-elementti ei niinkään ole ridesymbaalissa verrattuna muihin esimerkkeihin, vaan bassorumpu, virveli ja ohjelmoitu cabasa muodostavat shuffle rumpuille. Kappaleen shuffle up -beatit puolestaan tulevat Fagenin soittamasta keyboardista. Tämä sekoitus akustisia rumpuja ja ohjelmoituja soundeja antaa kappaleelle kevyen ja mukavan grooven.

Everyday I Have the Blues on selkeästi kypsempää ja rennompaa komppausta kuin toiset esimerkit, onhan vuosia kulunut jopa 30 vuotta vanhimman ja uusimman esimerkin välillä. John Mayer -trio on Jordanille ollut mielestäni tärkeä temmellyskenttä musiikillisessa mielessä. Triossa Jordan on saanut toteuttaa itseään niin tuottajana kuin rumpalinakin mielestäni todella paljon. Tuottajana toimiminen ja muiden instrumenttien soittaminen ovat vaikuttaneet merkittävästi Jordanin soittotyyliin ja sen kehitykseen. Hän sanookin ymmärtävänsä musiikista ja rumpujensoitosta paljon enemmän mm. oman bassonsoittonsa kautta (Amendola 2005, www).

Jordanin soitto on kuin hyvä viini, se paranee vanhetessaan. Hänen soittonsa on muuttunut hillitymmäksi ja musikaalisemmaksi vuosien saatossa. Silti hän ei tingi yhtään soitostaan; hän antaa jokaiselle iskulle, jokaiselle kompian ja fillin osalle oman persoonallisen leimansa. Juuri tämä tekee hänestä suurenmoisen muusikon. Jordanista näkemäni livetallenteet kertovat tätä samaa tarinaa. Hän vaihtaa virvelirumpuja kappaleiden välissä, hän pitää kapulasta kiinni eri tavalla eri tyyppisissä grooveissa ja musiikkityylistä riippuen hän liikkuu eri tavalla rumpujensa ääressä. Jordan on todella fyysinen soittaja, hän "tanssii samalla kun hän soittaa" (Micallef 2005, www).

5.1 Jordanin vaikutus omaan soittooni

Analysoimani esimerkit ovat olleet minulle hyviä ja tarpeellisia työkaluja toimisessani freelancemuusikkona ja rumpujensoitonopettajana. Olen tehnyt kompeista harjoituksia rumpusetille, joita käytän opettaessani omia oppilaitani. Olen ammentanut niistä paljon sanavarastoa omaan soittooni. Esimerkkien erotessa toisistaan näinkin paljon, olen joutunut miettimään shufflen estetiikkaa todella tarkoin. *Flip, Flop & Fly* rumpugroove on bassorumpuvetoinen, mikä tarkoittaa, että bassorumpu on kompin dominoivin osa. Rumpuslangissa puhutaan tällöin bassorummulla liidaamisesta eli johtamisesta. *Walk between the Raindropsin* rumpukomppi on myös bassorumpuvetoinen mutta se ei dominoi samalla tavalla kuin *Flip, Flop & Fly*:ssä. Teknisessä mielessä *Flip, Flop & Fly* on todella vaikea ja raskas komppi soittaa. Kappaleen tempo, bassorummun ja virvelin shuffle-kuviot tekevät siitä todella haastavan. *Everyday I Have the Blues* on oikeakäsivetoinen eli oikea käsi liidaa komppia rideen ja hi-hattiin. Vaikka Jordan ei olekaan omien sanojensa mukaan tyytyväinen Blues Brothersien aikaiseen soittoonsa, silti monet rumpalit edelleenkin ihailevat ja ammentavat hänen tuolloisesta soittotyylistään, minut mukaan lukien.

Keikoilla ollessani olen huomannut Jordanin välittömän vaikutuksen soittooni. Erityisesti virvelisoundit ovat tulleet minulle erittäin tärkeiksi vuosien saatossa. Käytän keikalla ainakin kahta eri virvelirumpua, jolloin koen saavani kappaleille niiden luontaisen, oman soundinsa. Pysin lyömään virveliä jokaisen kappaleen tunnelmaan sopivalla tavalla. Joskus reunaan, joskus keskelle. Jordanin käyttämien symbaalien koko on kasvanut vuosien saatossa. Näin on käynyt myös minulle. Isojen symbaalien etuna on juuri se, että niillä saa laajuutta ja syvyyttä rumpusettisoundiin helpommin kuin pienemmillä symbaaleilla.

Myös rumpusoundini on kehittynyt ja muotoutunut nykyiseksi pitkälti Jordanin vaikutuksesta. Soittaessani mediumtempoista kappaletta viritän virvelini matalammaksi tai demppaan sitä paperilla tai teipillä. Nopeammissa tempoissa pidän hieman kireämmän

kuuloisesta virvelistä. Mietin aina ennen kappaletta, minkälaisen virvelisoundin haluan kyseiseen kappaleeseen. Virvelisoundia ei jokaisella keikalla pysty tai ehdi vaihtamaan virittäen tai dempaten, jolloin on eri soundit on haettava lyömällä rumpua eri paikkaan.

Tällöin haluttua tunnelmaa ja/tai soundia haen myös pitämällä kapulasta kiinni eri paikasta. Jordan vaihtelee vasemman kätensä kapulan otetta perinteisen, "traditional grip" ja uudemman "matched grip" välillä. Tämän hän on sanonut johtuvan juuri kappaleen tunnelmasta. Myös oikeankäden kapulalla hän muuttaa kappaleiden tunnelmaa varsin tehokkaasti. *The Groove is Here* -dvd:llä joissakin esimerkeissä hän pitää kiinni keskeltä kapulaa ja joissakin kapulan päästä. Hänen nimikkokapulansa (Kuvio 12. Vic Firth, Steve Jordan model) on melko pitkä ja ohut, jolloin lyönneissä kuuluu kohtuullisen paljon rumpujen ylä-ääniä. Varsinkin *Everyday I Have the Blues* -kappaleessa tämän kuulee hienosti rumpujen ollessa viritettynä melko korkeiksi ts. medium vireeseen.

Kuvio 12. Steve Jordan mallin kapula.

Tehdessäni tätä opinnäytettä olen oppinut Jordanista hyvin paljon. Olen huomannut hänen olevan inhimillinen ja hieno persoona. Olen havainnut hänen musiikillisen kehitymisensä ja kasvun nuoresta energisestä fuusiorumpalista energiseksi maailmanluokan muusikoksi. Jordan kertoo haastattelussa (Dawson 2010, 50) kokevansa hetkittäin epävarmuutta omasta soitostaan. Tämä oli minulle huojentava tieto, koska koen itse ajoittain samanlaisia epäilyksen hetkiä. Olen myös ymmärtänyt omassa soitossani ja musiikillisessa ajattelussani kasvua ja uusia havaintoja. Jokainen meistä kehittyy omaa tahtiaan, löytää oman soundinsa ja tyyliensä. Se on pitkä prosessi, johon kuuluu ala- ja ylämäkiä, vastoinkäymisiä ja onnistumisentunteita.

Opiskellessani rumpujensoittoa olen huomannut, että kehittyminen tapahtuu vähitellen. Nuorempana energisenä ja innokkaana (jopa vähän yli-innokkaana) rumpalina ahmin

harjoitusmateriaalia. Soitin jopa kymmenen tuntia päivässä ja koin, että opin joka päivä jotain uutta. Harjoittelin tuolloin suuria kokonaisuuksia, kuten peruskoordinaatiota ja perustekniikkaa. Ajatustyö ja soiton sisällä olevat pienemmät asiat eivät ehkä olleet päällimmäisenä mielessäni. Halusin näyttää kaikille osaamiseni pääasiassa teknisessä mielessä soittamalla kappaleet todella täyteen. Nyt olen ymmärtänyt, että varsinkin nykyään asioita on mietittävä ja pohdittava paljon, ennen kuin sisäistän uuden asian perinpohjaisesti. Nykyään käytän harjoitteluaiikani järkevämmin ja ymmärrän ajatustyön tärkeyden. Se, että pysähtyy hetkeksi ja miettii omaa soittoaan on erittäin tärkeä asia. Jordan mainitseekin *The Groove is Here* -dvd:llään, että ajattelun on tapahduttava harjoittellessa, ei nauhurin pyöriessä.

Nykyään harjoitteluni paneutuu lähinnä soiton sisällä oleviin pieniin yksityiskohtiin ja niiden hiomiseen paremmaksi. Nämä asiat eivät tapahdu kahdessa päivässä vaan uusien asioiden omaksumiseen voi mennä jopa viikko. Tämä asia minun oli todella vaikeata myöntää itselleni: en enää kehity samaa vauhtia, kuin 20-vuotiaana Duracell-pupuna. Soitannolliset intressini ovat muuttuneet iän ja kokemuksen myötä enemmänkin musiikkipainotteisiksi kuin rumpalikeskeisiksi. Nyt musiikinehdot ovat minulle tärkeämpiä asioita kuin omat taiteelliset ambitioni. Pyrin löytämään jokaisen kappaleen ytimen; sen mikä on olennaista. Tämän löydän yrityksen ja erehdyksen kautta bändin muiden soittajien kanssa. Heidän kanssaan tehdyt ratkaisut vaikuttavat todella paljon kappaleiden lopputulokseen. Monesti olemme tulleet siihen lopputulokseen, että yksinkertaisin rumpukomppi palvelee pääasiaa eli musiikkia parhaiten. *Simplicity is NOT stupidity* (Jordan 2003, dvd).

Lähteet

Tekstillähteet

Amendola, Billy 2005. Steve Jordan Web Exclusive. Heinäkuu 2005. New Jersey: Modern Drummer Publications. Inc. [Verkkajulkaisu]. Saatavuus <http://www.moderndrummer.com/web_exclusive/900001137/Steve%20Jordan> (luettu 20.3.2011).

Dawson, Michael 2010. Steve Jordan. Lokakuu 2010. Modern Drummer-lehti. New Jersey: Modern Drummer Publications. Inc.

Dawson, Michael 2010. Steve Jordan Web Exclusive. Lokakuu 2010. New Jersey: Modern Drummer Publications. Inc. [Verkkajulkaisu]. Saatavuus<<http://www.moderndrummer.com/updatefull/200001936/Steve%20Jordan>> (luettu 13.4.2011)

Micallef, Ken 2005. Steve Jordan: Wonderlove Mascot to Master Musician. Artikkel Modern Drummer, lokakuu 2005. New Jersey: Modern Drummer Publications. Inc. [Verkkajulkaisu]. Saatavuus<<http://iimp.chadwyck.com.ezproxy.metropolia.fi/articles/displayItem.do?QueryType=articles&QueryIndex=journal&ResultsID=12E60FC28AA1C1274F&ItemNumber=18&BackTo=journalid&BackToParam=QueryType=journals>>(maksullinen palvelu) (luettu 12.4.2011)

Micallef, Ken 2006. A different View: Steely Dan ´s Donald Fagen- Challenging Drummers For Decades. Artikkel Modern Drummer, kesäkuu 2006. New Jersey: Modern Drummer Publications. Inc.[Verkkajulkaisu] Saatavuus<<http://iimp.chadwyck.com.ezproxy.metropolia.fi/articles/displayItem.do?>

QueryName=articles&Multi=&ResultsID=12E4284AC6A&It>(maksullinen palvelu) (luettu 27.3.2011)

Oxford Music Dictionary.

Verkkosivusto.<http://www.oxfordmusiconline.com.ezproxy.metropolia.fi/subscriber/;jsessionid=ED404C9687A2179951BC17624A0421F1> (maksullinen palvelu) (luettu 10.3.2011)

Padilla, Alfonso 2000. Opa opa, siku ja samba: latinalaisen Amerikan kansanmusiikki lauluin ja sävelin. Helsinki:Love

Vic Firth 2011. Vic Firth -kapulavalmistajan kotisivu. [verkkojulkaisu].

Saatavuus<<http://www.vicfirth.com/artists/jordan.php>> (Luettu 13.4.2011)

Youtube-video 2007. Blues Brothers -bändin esiintyminen vuodelta 1978. [verkkojulkaisu].

Saatavuus<<http://www.youtube.com/watch?v=ZzP0GCILr7c&feature=related>> (katsottu 12.3.2011)

Audiovisuaaliset lähteet

Berry, Chuck 2000. The Universal Masters Collection Chuck Berry. Cd-levy. New York: Motown Record Company L.P.

The Blues Brothers 1978. Briefcase Full of Blues. Cd-levy. Los Angeles: Atlantic Records

Fagen, Donald 1982. The Nightfly. Cd-levy. New York: Warner Bros.

Mayer, John 2008. where the light is, live in los angeles. Levy Ostettu iTunes-verkkokaupasta, lisäksi Dvd-levy. Columbia Records.

Steve, Jordan 2003. The Groove is Here. DVD-levy . Rittor Music

Jr. Walker & the all stars 1966. Roadrunner. Cd-levy. Detroit. Motown Records

Liitteet

Liite 1. Ääni-Cd, joka sisältää analysoidut kappaleet.

- Kappaleet:
1. Flip, Flop & Fly
 2. Walk Between the Raindrops
 3. Everyday I Have the Blues